

KRAKÓW -
ul. Św. Anny Nr. 12.
Biblioteka Jagiellońska

1000000

Gazeta dla wszystkich

„Pięć miesięcy nieustannych zwycięstw” Sprzeczne wiadomości z hiszpańskiej wojny Lotnicy rządowi zbombardowali Badajoz i Merida

Gen. Queipo de Llano odczytał przez radio odezwę gen. Franco do narodu hiszpańskiego. Odezwą tą głosił m. in.: „Mamy za sobą 5 miesięcy nieustannych zwycięstw. Nikt nie powinien tracić nadziei, gdyż wkrótce odniesiemy pełne zwycięstwo. Prawdziwa Hiszpania ście pozdrowienia tym, którzy współpracują na rzecz powodzenia sprawy narodowej”.

WALENCJA, 27. 12. Agencja telegraficzna rządu madryckiego donosi: W obozie powstańczym panuje demoralizacja, wskutek braku żywności i rywalizacji pomiędzy poszczególnymi grupami. Sytuacja wojsk rządowych jest bardzo pomyślna.

SALAMANKA, 27. 12. Ogłoszono tu powstańczy komunikat urzędowy do nosi o nalicie lotników rządowych nad Badajoz i Merida. W Merida ofiarami

bombardowania padło 25 zabitych i 48 rannych z pośród ludności cywilnej. Miasto Merida znajduje się w odległości 40 km. od linii frontu.

MADRYT, 27. 12. Rada obrony Madrytu donosi, że na froncie madryckim panuje od kilku dni spokój. Wojska rządowe umacniają swe pozycje.

Pożyczka polska w parlamencie francuskim

PARYŻ, 27. 12. — Komisja spraw zagranicznych izby deputowanych wyznaczyła przewodniczącą grupę francusko - polskiej Maxence Biñie sprawozdawcą projektu ustawy o pożyczce polskiej, polecając mu wyrażenie opinii przychyłnej.

Przewodniczący komisji, Mistler, w przemówieniu swym rozwinął argumenty na rzecz przyjęcia projektu ustawy.

PARYŻ, 27. 12. — Gała prasa francuska

zamieściła w numerach świątecznych sprawozdanie z posiedzenia komisji finansowej izby deputowanych, na którym omawiana była sprawa pożyczki dla Polski.

„Le Capital” podaje iż projekt ustawy w sprawie pożyczki dla Polski wejdzie pod obrady Izby we wtorek, a przyjęcie go przez parlament nie ulega najmniejszej wątpliwości.

Pięć morderstw w wigilię POTWORNĄ ZBRODNIĄ SUKCESORÓW.

WILNO, 28. 12. W wieczór wigilijny we wsi Czyżuny, pow. wileński - trockiego, miała miejsce krwawa rozprawa, której podłożem było to, że wieśniak Popławski wydziedziczył swego czasu w testamencie swych dwóch synów. Po jego śmierci synowie wytoczyli spadkobiercom proces, który przegrali i zbiegli do Litwy. Dnia 24-go grudnia przybyli z Litwy, i, wędrując od izby do izby, zastrzelili 5 osób, które władały ziemią ojca i świadczyły na ich niekorzyść w sądzie. Po dokonaniu tej zbrodni obaj Popławscy zbiegli z powrotem do Litwy.

Władze polskie zwróciły się do władz litewskich z prośbą o wydanie morderców.

Z DUZEJ CHMURY MAŁY DESZCZ...

Groźba wojny na Dalekim Wschodzie — zażegnana „Jestem nieokrzesanym wieśniakiem” — oświadczył Czang-Sue-Liang

PARYŻ, 27. 12. Agencją Havasa donosi z Szanghaju, że marszałek Czang Kai Szek został przez Czang Sue Lianga wypuszczony na wolność.

Czang Kai Szek został edstawiony do Lu Anu w prowincji Szan - Si. Przybył tam również marszałek Czang

Sue Liang, któremu wojska rządowe oddały honory.

Dotychczas nie wiadomo, na jakich warunkach nastąpiło uwolnienie Czang Kai Szeka. W każdym razie już wiadomym jest, że zamach Czang Sue Lianga nie pociągnie za sobą

żadnych zmian w dotychczasowej sytuacji politycznej Chin.

NANKIN, 27. 12. Rząd chiński ogłosił, że marszałek Czang Sue Liang poddał się bez postawienia żadnych warunków.

Czang Sue Liang oświadcza, że uwięził Czang Kai Szeka dlatego, że dotarli do niego wieści, jakoby Czang Kai Szek zamierzał rozwiązać jego armię, a jego pozbawić zajmowanego do tego czasu stanowiska.

Zbuntowany marszałek chiński nadał marszałkowi Czang Kai Szeka wi pismo, w którym m. in. oświadczył: „Swój karygodny czyn popełniłem, gdyż jestem nieokrzesanym wieśniakiem”.

Szybka likwidacja zatargu między marszałkami chińskimi, nastąpiła na skutek stanowiska, zajętego przez Japonię, która zamierzała wystąpić zbrojnie przeciwko czerwonej armii chińskiej na północy.

Upaństwowienia kopalń ŻADAJĄ FRANCUSCY GÓRNICZY

PARYŻ, 27. 12. Na posiedzeniu krajowej rady federacji górników francuskich uchwalono rezolucję, domagającą się m. in. rozszerzenia wydobycia węgla francuskiego, budowy nowych kopalń i usprawnienia środków produkcji, a przede wszystkim upaństwowienia kopalń w wypadku gdyby wysiłki rządu w dziedzinie polityki społecznej napotkały na opór ze strony właścicieli kopalń.

Amerykański gangster TULA SIĘ PO EUROPIE

Wiele hałasu wywołała ostatnio sprawa zatrzymanego w Warszawie Aleksandra vel Abrama Sycowskiego, który okazał się byłym hersztem gangsterów i współnikiem Al. Capone, wobec czego wysiedlono go pod eskortą policji do Rumunii. Obecnie policja rumuńska zwróciła się do naszych władz z zapytaniem w sprawie Sycowskiego. Nie jest wykluczone, że Sycowski będzie również wysiedlony z Rumunii.

Bójka w bóżnicy

KANTOR NIE USZANOWAŁ SZABASU
Kantor bóżnicy w Wawrze, Uszer Hajtler od dłuższego czasu był w podejrzeniu członków miejscowej gminy żydowskiej z powodu naruszania przepisów religijnych. Aż wreszcie w ostatni piątek pękła bomba. Okazało się, że kantor przyjechał z Warszawy kolejką już po zapadnięciu zmroku i przyszedł tym odpoczynek świąteczny. Gdy Hajtler przyszedł do bóżnicy wywiązała wielka awantura zakończona bójką.

Papieskie oredzie do katolickiego świata Uczucia radości i gorącego smutku

RZYM, 27. 12. — W Wigilię Bożego Narodzenia papież Pius XI-ty wygłosił przed mikrofonem radia watykańskiego oredzie, skierowane do świętego kolegium, episkopatu, pralatów rzymskich, kleru i zarazem całego świata katolickiego.

Papież oświadczył, że w rocznicę wielkich świętych dni musi niestety połączyć swe uczucia radości z uczuciem gorącego smutku, wywołanego złem, które tak szeroko rozpostarło się nad ludzkością, społecznością cywilizowaną i kościołem. Zło to wska

zuje wszystkim na groźne i poważne niebezpieczeństwo, nakazując aktywną czujność i zjednoczenie ludzi dobrej woli.

W dalszym ciągu swego oredzia papież poruszył sprawę wojny hiszpańskiej, poświęcając jej sporą część swego przemówienia.

Wspomniawszy z kolei o stanie swego zdrowia, papież stwierdził, że cierpienia jego są jednak drobną rzeczą w porównaniu z cierpieniami, jakie znosi wielka część świata.

26 zabitych, 100 rannych na okręcie włoskim

RZYM, 27. 12. Na parowcu włoskim „Cesare Battisti” w porcie Massaua w Afryce Wschodniej nastąpił wybuch kotła, co spowodowało rozciągnięcie pokładu.

Silą wybuchu zabitych zostało 26 ludzi, a rannych około 100.

Ofiarami wybuchu padli przeważnie

robotnicy udający się na roboty do Abisynii. Stan 20 rannych jest bardzo ciężki. Lżej rannych przewieziono do szpitala w Asmarze.

Uszkodzony parowiec przyholowano do brzoju. Pasażerowie którzy jechali do Dżibutti, przewiezieni zostali na parowiec „Tripolitania”.

Zawrotna szybkość SAMOLOTU PASAŻERSKIEGO

PARYŻ, 27. 12. Lotnik Delmotte podjął próbę pobicia rekordu szybkości na aparacie pasażerskim „Caudron Renault”, o silniku mocy 750 k. m. Samolot przebył odcinek 12 km. ze średnią szybkością 456 km.

Najpopularniejsze przesady w dziedzinie medycyny

Znany lekarz amerykański prof. uniwersytetu w Nowym Jorku A. Thomen wydał książkę, w której pragnie usunąć nieporozumienia między sumiennym lekarzem, a pacjentem, powstałe wskutek długotrwałego panowania rozmaitych przesądów. Oto najważniejsze:

Nieprawdą jest, jakoby niedojrzałe owoce powodowały

NIEDOMAGANIA ŻOŁĄDKOWE

Każdy twarde owoc, bez względu na to, czy jest dojrzały czy nie, może wywołać zaburzenia, jeżeli nie zostanie dokładnie przeżuty.

Nieprawdą jest, że rosół wołowy jest specjalnie pożywny. Rosół, jako dokładnie przygotowany ekstrakt mięsny traci witaminy i najpożywniejsze składniki, wskutek czego jest po prostu brunatną wodą.

Nieprawdą jest, jakoby człowiek miał

SERCE PO LEWEJ STRONIE,

gdyż znajduje się ono raczej w środku klatki piersiowej.

Nieprawdą jest jakoby kilkakrotne złamanie kości należało do wypadków skomplikowanych. T. zw. złamanie skomplikowane polega na tym, że odłamki kości wbijają się w mięśnie i przedziurawiają skórę.

Nieprawdą jest jakoby włosy rosły silniej i intensywniej, gdy się je często ścina. Przesąd ten powstał

W SALONACH FRYZJERÓW.

Umotywowany jest obserwacją światła roślinnego, lecz między rośliną a włosiem jest wielka różnica.

Błędne jest mniemanie, jakoby podczas czytania musiało padać światło z lewej strony. Kierunek światła jest dla wzroku czytającego zupełnie obojętny.

Nie należy w to wierzyć, jakoby można było zatamować krwotok z nosa lodem, położonym na karku.

KRWAWIENIE Z NOSA

ustępuje szybko samo, o ile pacjent

leży spokojnie, ponieważ pęknięcie naczyń samo się zasklepi. Kuracja lodem jest w tym wypadku oparta na średniowiecznym przesądzie.

Oto zasadnicze nieścisłości, które zdaniem dra Thomena, należy wytypić. Ale jeszcze tego rodzaju pomylek błędnie się w medycynie wiele.

Marsz. Czang-Sue-Liang ma 299 braci... Jego ojciec miał kilkaset dzieci

Jak wiadomo gen. Czang-Sue-Liang który zbuntował się niedawno przeciw rządowi chińskiemu jest synem marsz. Czang-Tso-Lina.

Marszałek Czang Tso Lin posiadał wiele dzieci, wiele synów, prawie tyle co generałów liczy armia chińska. A więc jakieś 300 jak mówią dobrze poinformowani. Na dalekim wschodzie nie jest to rzadkością.

Mało, że dobry Czang Tso Lin posiadał tylu synów, drugie tyle, a na-

wet więcej przyznaje się do niego jako do ojca.

Jako syn Czang Tso Lina chciał zrobić karierę w armii.

Podobno — tak pisze jeden z dziennikarzy angielskich — Czang Sue Liang należy do tej kategorii synów marszałka Czang Tso Lina.

Nie przeszkadzało mu to zaprzysiężeniu zembsty marsz. Czang Kai Szekowi po śmierci swego „przybranego ojca”.

Zaprzysiężenie ks. Bernharda narzeczonego ks. Juliany

HAGA, 27. 12. W obecności królowej Wilhelminy, księżniczki Juliany i oddziałów wszystkich formacji armii holenderskiej ks. Bernhard, narzeczonego ks. Juliany, następczyni tronu holenderskiego, został zaprzysiężony przez naczelnego wodza sił holenderskich gen. Roell, jako oficer

holenderskich sił zbrojnych na lądzie. morzu i w powietrzu.

Po zaprzysiężeniu ks. Bernhard już w mundurze oficera huzarji na czele oddziałów przejechał konno przez ulice Hagi, entuzjastycznie witany przez wielotysięczny tłum.

Niesamowita perła Wydobycie jej kosztowało cztery życia ludzkie

Na wybrzeżu morza Czerwonego roi się od awanturników, obiecywających wszelkiego typu gaszefciarzy. Handlarze pereł tworzą potężną mafję, która posługuje się w gionem czarnych niewolników, wyzyskiwanych w sposób bezprzykładny.

Dziennikarzowi francuskiemu pokazywano wspaniałą czarną perłę, która usmierciła czworo ludzi. Znalaziono ją w tragicznych okolicznościach. Na północ od Massau odbywał się potów ostryg. Jeden z so-

maksów skoczył do wody, ale jakoś zbyt długo nie wracał na pokład barki.

Towarzysze pośpieszyli mu na pomoc. O kazalo się, że ręka jego uwiązła w muszli, niby w szparze żelaznych drzwi.

Chcąc się uwolnić z kleszczy spróbował oprzeć nogę na skalę, tymczasem znowu trafił na jedną z tych potwornie wielkich muszli, które tworzą na dnie Czerwonego Morze istne pułapki — muszla zamknęła się, miażdżąc mu palce nogi.

Nurkowie, którzy pośpieszyli mu na pomoc musieli wrócić na brzeg, gdyż spłoszyli ich rekin, żerujący w pobliżu.

Następnego dnia wydobyto pogryzione zwłoki somalijszycy. W zaciśniętej kurozo wo dłoni trzymał czarną perłę, niezwyklej barwy i cudnego basku. Drugi nurek umarł tegoż dnia na serce, a jego młoda żona, która spodziewała się dziecka popelniła samobójstwo. Czarna perła zdobyta przydomok „fatalnej” no; oczywiście cena jej podskoczyła czterokrotnie. Piękne panie lubią „niesamowite” klejnoty, które komuś przyniosły nieszczęście...

Madryt -- Buenos -- Aires -- Warszawa

NOWY NUNCJUSZ APOST. W WARSZAWIE

RZYM, 27. 12. Papież mianował nuncjuszem w Warszawie msgr. Cortesi, dotychczasowego nuncjusza w Buenos Aires.

Msgr. Cortesi był w czerwcu 1936 roku mianowany nuncjuszem w Madrycie, jednak z powodu wojny domowej w Hiszpanii nie mógł objąć swego stanowiska.

Wylosowane bony FUNDUSZU INWESTYCYJNEGO

Urząd długów Państwa komunikuje, że w dniu 24 grudnia 1936 r. wylosowane zostały do umorzenia bony funduszu inwestycyjnego oznaczone nr: nr. 3272 8305, 14666 17587 17671 31787 i 35608.

Brat Edwarda Winsora -- ojcem

OLBRZYMIA RADOŚĆ W ANGLII

LONDYN, 27. 12. Trzeci brat króla angielskiego, książę Kentu, ożeniony z księżniczką grecką Maryną, został ojcem.

Wywołało to w Anglii olbrzymią radość.

Szukają pieluszek p. Simpson

AMERYKANSKY DZIWACY

NOWY JORK, 27. 12. Poszukiwacze pamiątek typu amerykańskiego rzucili się ostatnio do miasteczka Blue Ridge Summit w stanie Pensylwanii, a mianowicie do domku, w którym urodziła pani Wallis Simpson. Rozpoczął się istny rabunek „pamiątek”.

Przerazony właściciel, w obawie, że poszukiwacze pamiątek rozdrapają mu jego posiadłość, zmuszony był drzwi zaryglować, okna zabić deskami, a cały dom otoczył kolczastym drutem.

Komuniści zaludnią WYSPĘ NA OCEANIE

NOWY JORK, 27. 12. „New York Times” donosi, że rząd republiki Ekuador wysłał na wyspę Floreana jedną z Archipelagu Galapagos wszystkich aresztowanych komunistów.

Komunikat rządowy zaznacza, że na bezludnej tej wyspie komuniści będą mogli uprawiać dowolnie swe praktyki. Każdy z wygnanców otrzymał zapas żywności na kilka miesięcy

Mleko kobiece na sprzedaż

W Paryżu został zrealizowany projekt jednego z radnych miejskich, wniesiony jeszcze przed dwoma laty.

Matki mogą kupować kobiece mleko dla swoich niemowląt.

Sprzedaz odbywa się w jednej z klinik pod nadzorem lekarzy.

Wprowadzony na rynek nowy „artykuł”

jest stosunkowo dość drogi — za 100 gr. płaci się 10 fr., czyli około 4 zł.

Podobny handel możliwy jest tylko w kraju o tak zatwardziałej wprost śmiertelności wśród niemowląt, jak Francja, a zrazem świadczy o komercyjnej zdolności ciał paryżan.

WILKOŁAZ WIM.

ZMYSŁY I PRACA

9

(Opowieść)

Czarny maszyn o smażonych murów przedziałni „B-cia Feutsch i Spółka” panował niby wyniosły kasztel nad całą dzielnicą robotniczą miastą.

Do fabryki wiodło wąskie korytko błotnistej uliczki, która jakby na urągowskiu swała się Ogrodową, choć nikt nie pamiętał, by majdował się tu kiedykolwiek ogród. Korytko ulicy Ogrodowej wypełniało się po brzegi z regularnością przypływów i odpływów morza.

Rankiem o szóstej — pierwsza fala ludzka płynęła szemrząc niespokojnie ku wrotom fabryki które rozwartymi

na ośwież skrzydłami niby gąbką chłonięły wieczne nienasycenie coraz to nowe fale. O drugiej w południe fabryka wypluwała swą treść ludzką strawiwszy w wnętrznościach codzienną porcję PRACY.

Tak było codzień — niezmiennie. Róż tylko było inaczej. Struga ludzka nie odpływała z fabryki. Niby krew zakrzepła u furty. To było wtedy, gdy wybuchł strajk okupacyjny w fabryce „Bei Feutsch” przed dwoma laty.

Ale dziś praca szła normalnym trybem. Hale na półpiętrze (na dole by-

ły magazyny) tętniły jak zwykle war kotem wrzecion. Szpule wirowały w miejscu obłędny tańcem snując przedziwo bez końca i bez początku.

Długie prężne nitki polyskujące w szałakanych promieniach suchotniczego słońca tworzyły pajęcza, a jednak zwartą ścianę, odgradzącą wberki od reszty świata — — —

Warzechowej robota nie szła dziś sporo. Łamało ją w krzyżach straszliwie, a w podółku czuła white igły, dużo wielkich igieł, które ją przykuwały do miejsca zapowiedzią stokroć gorszych jeszcze bólów przy ładnym ruchu. Zresztą ruszyć by się nie mogła, bo nogi potrafiły ją donieść na swoje miejsce w prawym rogu w 2 hali — i zastrajkowały. Więc tylko siedziała Warzechowa, przycupnąwszy za drgającym białym murem

pajęczyn i zupełnie, jakby nie swymi rękami, wiazała supły na raz po raz rwając się nici.

— Byle tylko do drugiej wytrwać, do drugiej — — — Jezusie — przewijało się jej przez obolałą głowę.

Ale do drugiej było jeszcze bardzo daleko. Musiało być dopiero gdzieś koło ósmej, bo Majster zjawił się właśnie, a nigdy nie przychodził wcześniej. Słychać go było na drugiej sali z portierni, jak rozprawiał się z kimś o szpule kotonowe. Głos miał nieczysty, osłabły. Kiedy wrócił się do Robotnika — do robotnicy zwiastacza — twarz mu wykrywał odrażający skurez.

(Dalszy ciąg nastąpi)

Niemcy osamotnione

W Berlinie robi się bilans polityki zagranicznej kończącego się roku.

Bilans marny — jak donosi w depeszy berliński korespondent „Kur. Warsz.“

Niemcy są osamotnione. Anglia się odsuwa. Stany Zjednoczone krytykują i grożą. Włochy przysuwają się (mimo wizyty hr. Gianno w Berlinie) do Francji i Anglii, a więc ponoć ze względu na Anglię zamierzają wycofać się z Hiszpanii.

Wreszcie Hiszpania — tak, tam też nie jest dobrze:

Podobno w szeregach gen. Franco panuje dezorganizacja. Wysłannicy gen. Franco, którzy w tych dniach byli w Berlinie, odbyli długie konferencje z kanclerzem Hitlerem i ministrem von Neurathem, omawiając, jaką taktykę wobec takich zmian wybrał w najbliższej przyszłości.

I Niemcy doszły już dziś do przekonania, że najlepiej będzie pójść śladami Włoch i wycofać się z honorem.

Być może, że rok nowy przyniesie i na tym odcinku uspokojenie. Nie będzie to jednak znowu rozważanie w myśli życzeń niemieckich.

Niemcy stają u progu nowego roku wprawdzie ogromnie dumne z odzyskanej „wolności i równości praw“, lecz osamotnione wśród coraz się zwiększającego kręgu skonsolidowanych pomiędzy sobą państw przyjaźni państw europejskich.

„Osamotnione“.

Diamenty gwałtownie drącej. Zarówno przemysłowe, jak jubilerskie. Ostatnio poszły w górę o 60 proc. a na tym się zapewne nie skończy.

Jakież są przyczyny tej nagłej zmiany cen?

KRYZYS SIĘ KONCZY

— Zdają się stwierdzać olbrzymie transakcje na miliardy złotych, dokonane w ostatnim roku.

Ameryka zaczęła się na wielkie, luksusowe brylanty powyżej 10-ciu karatów. Zawsze chciała na błyskotki w tym roku zwiększyła wwóz brylantów o 40 proc. Nie wszyscy zresztą kupują grocie kamienie dla ozdoby: brylant jest dziś najpewniejszą hipoteką. ani rdza, ani mól go nie stoczy, a zdewaluować się nie może gdyż produkcja kopalń ciągle spada. W ciągu ostatniego dwudziestoletnia wydajność diamentowego kruszcu w jednej z największych kopalni na świecie — Jagersfontein w połud-

Właśnie tu tkwi bodaj jedyna szansa zahamowania wojowniczych rozpadów Hitlera — doprowadzić go do osamotnienia.

Jeśli Niemcy poczują się osamotnione, wojska (Reichswehr) nie dopuści do wojny w tak niekorzystnej sytuacji.

Stąd ogromna odpowiedzialność kierujących polityków Anglii i Polski.

Nie spotszrzeliśmy tej myśli zasadniczej w „ekspozycji“ min. Becka...

nowej Afryce —

SPADŁA O 50 PROC.

Francja i Niemcy są nie mniej poważnymi odbiorcami diamentów. We Francji, mimo strajków i dewaluacji wielcy jubilerscy robią olbrzymie obroty. Niemcy, prawem kontrastu, prowadząc „surowe życie“, nabierają co raz większego rozpędu do wydatków luksusowych. W Niemczech jednak nie wolno walczyć uciekać zagranicę, więc brylanty się szmugluje i trzeba przyznać, że z niemałym powodzeniem.

Dobra koniunktura jest bardzo na rękę zbledzonemu arystokratom hiszpańskim, którzy zemknęli ze rewolucyjnej ojczyzny, uwołając swe preccjoza. Rzucają je masowo na rynek londyński i robią dobre interesy.

DIAMENTY W PRZEMYSŁE

Jeszcze do niedawna leżały bezczynnie w skarbcach hurtowników tysiące karatów diamentowych brązowych i złotych, niezdatnych do przeróbki jubilerskiej.

Dzisiaj jest dla nich w przemyśle za potrzebowanie nieograniczone. Diamentowa stal stała się niezbędna dla precyzyjnych maszyn. Ani armaty ani samoloty nie mogłyby się obejść bez diamentów cudowna

PRECYZJA ICH MASZYNERII

„stół“ na aliazu pyłku diamentowego z metalami.

Łożyśka kulkowe, maszyny młynarskie, pajęczki druciki żarówek elek-

trycznych, ciągnięte przez diamentki — oto zastosowanie dla diamentu. Fabryki Forda skupują go setkami karatów!

Wspomnijmy, że w czasie wojny Niemcy pozbawione dostawy surowca diamentowego, meły na prosek najpiękniejsze brylanty z kolij i pierścieni.

KRÓL DIAMENTOWY I JEGO OPERACJE

Ale któż chowa do kieszeni grubą odsetki z tych diamentowych transakcyj?

„Diamond Corporation“, międzynarodowy trust, na czele którego stoi król diamentowy, Ernest Oppenheimer, mieszkający we wspomnianym pałacu w Johannesburgu.

Towarzystwo koncentruje w swym ręku całą produkcję kopalń południowo-afrykańskich i innych. Trudno płacić ceny czterokrotnie wyższe, niż w latach najgłębszej depresji gospodarczej. Obroty jego wzrosły w porównaniu z r. 1934 prawie trzykrotnie. O 25 proc. wzrosło też zapotrzebowanie na szlifierzy.

F. O. M.
to potęga Polski
na morzu

DEMON ZEMSTY

Taniec miłości i śmierci

Sensacyjna powieść oparta na prawdziwym zdarzeniu

2)

ROZDZIAŁ II

W celi więziennej

Estrella Montez należała do tego rodzaju ludzi, którzy z założonymi rękoma i opuszczając ukochanego w ciężkiej godzinie. Jej celem i jedyną myślą było nieść ukochanemu pomoc w trudnych warunkach życia.

We śnie i na jawie widziała ona Hilarego w tysiącach niebezpiecznych stwach, siebie zaś jako zbawczynię. Nie cofnęłaby się przed żadną ofiarą, nieczem nie dałaby się odstraszyć.

Jedną, jedyną myślą żyła — uwolnić kochanka. To musi jej udać się za każdą cenę.

— Ukochany! — szeptała. — Ty za ledwie raczyłeś spojrzeć w Madrycie na Estrellę, nie zwracając nawet uwagi na mój wzrok, pełen pożądania. Zdobyłeś niepodzielnie moje serce, lecz musisz cię posłać dzisiaj Nieprzyjaciela pragną cię zgnać, a nikt nie spieszy ci na pomoc. Zobaczymy, czy nie uda się to słabej, ale kochającej kobiecie, czego nie mogli dokonać silni mężczyźni! Oswobodzę cię dla siebie, albo razem z tobą umrę.

Tak mówiła sama do siebie Estrella, opuszczając salę sądową razem z tłumem publiczności.

Ta wilko w postępowaniu dziewczyny i obojętnych tłumów zachodziła różnica, że tłumy udały się do domu, ona zaś pospieszyła do gmachu więzienia.

Ponuro, nieprzyjemnie wznosząc się przed nią mury budynku.

Pełną zwątpienia udała się do mie-

szkania zarządcy więzienia z błaganiami i płaczem

— Puść mnie pan do niego, puść raz jeden tylko! — prosiła ze złożonymi rękoma.

Urządник wstrząsnął głową przecząco. Złamana odeszła, nie nie wskórawszy u nielitościwego człowieka

— Cóż ja pocznę?! — skarżyła się daremnie, czyniąc wysiłki dla przetrzymania leż.

Nie przestawała myśleć nad sposobami dostania się do celi więziennej.

Pełne troski godziny przyszyły teraz na Estrellę. Przez kilka dni czekała na sposobność dostania się do więzienia.

Zapadł wczesny wieczór, ulice, prowadzące do więzienia stały puste i cięcho tylko rzadkie latarnie rzuciły słabe światło.

Nagle otworzyły się drzwi od wewnątrz z ponurego budynku wyszedł ksiądz, ubrany w komżę. Zwracając się do klucznika, rzekł:

— Słuchajcie, Werner, wróćcie za godzinę i pozostanie przez noc z nieszczęśliwym skazancem. Jak zadzwonię, nie kłóćcie mi długo czekać przy bramie.

— Wedle rozkazu, ojciec duchowny — odrzekł klucznik. — Jeśli by mnie nawet zmieniono, powtórzę rozkaz mojemu następcy.

Zaskrzypiał znowu klucz w zamku, rygle wydały charakterystyczny łoskot i ksiądz odchodził szybko, nie zwracając uwagi na stojącą i idącą za nim młodą dziewczynę Estrella uchyliła przy bramie słowa i jak błyska-

wica zaświeciła jej w głowie myśl, że oto znalazła pożądaną drogę wejścia do więzienia.

Za chwilę ksiądz spotkał się z jakimś jegomościem. Estrella podsłuchiwała rozmowę.

Gdy obydwoj się rozeszli i ksiądz wszedł do domu, na twarzy hiszpanki zaigrał uśmiech zadowolenia

Wróciła tą samą drogą i tuż obok więzienia stanęła na czatach. Następne zgasiła latarnię, stojącą przy bramie więziennej.

— Muszę i tamtą drugą zgasić — szepnęła — To jeszcze ostatnia przeszkoda. Nie mogłabym użyć noża. I drugie światło zgasiło. Na ulicy zapanaowała cisza.

Upłynęła godzina, gdy do bramy więziennej zbliżył się jakiś człowiek. Był to powracający ksiądz.

— Czy wiatr pogasił światła?

Mówiąc tak do siebie podszedł duszpasterz do bramy i już wyciągnął rękę do dzwonek, wtem zbliżyła się jakaś postać z tyłu do niespodziewającego się niezłego złego. Nagle ksiądz doznał takiego wrażenia, jakgdyby ktoś szyję jego ujął w kleszcze.

Trudno było się bronić, będąc tak niespodzianie napadniętym i zduszonym. Iskry zaświeciły mu w oczach. Zaczął się szarpać, lecz niebawem podniesiona w górę ręką opuścił bezwładnie. Jeszcze sekunda i upadł ciężko na ziemię obok bramy.

Przez chwilę postać ta stała nieruchomo i podsłuchiwała. Pomału i ostrożnie rozglądając się dokoła, nachyliła się do leżącego na ziemi księdza, podźwignęła i zawlekła go z pod bramy więziennej aż do głębokiego rowu, pozbawionego wody. Tam znuknęła ze swoim ciężarem.

Po krótkiej chwili pojawił się jakiś człowiek, okryty szerokim płaszczem, w kapeluszu z szerokim rondem na głowie. Człowiek ten wyglądał na księdza. Szedł szybkim krokiem ku bramie więziennej i stanął, nadsłu-

chując.

Za chwilę rozległ się dzwonek w środku dziedzińca więziennego, klucznik otworzył bramę i ujrzał przed sobą stojącego duchownego.

— Ach, wasza wielmożność już s Pa wrotem?

Duchowny nie dał odpowiedzi, a klucznik pytał dalej:

— Czy wasza wielmożność tyca się o mnie zaraz pójść do celi mordercy?

I teraz miłoznienie. Domniemamy, ksiądz skinął tylko głową.

Urządnik więzienny dziwił się miłoznieniu duchownego, sądził jednak, że ksiądz był taki przejęty losem skazanca. Poszedł naprzód, otworzył drzwi i poprosił duchownego, aby wszedł do celi.

To było ceka skazanie!

— Wasza wielmożność wie, że mam polecone zamknąć go razem z więźniem. Proszę więc zadzwonić, gdy wasza wielmożność będzie chciał wyjść

Duchowny znowu odpowiedział klucznikowi głową i klucznik opuścił celę.

Staranne zamknął drzwi i poprosił do bramy, gdzie go wzywał dzwonek.

— Księżo! Jesteś tak dobry, że poświęcasz nocny spoczynek, aby biednemu więźniowi dopomóc w modlitwie. Proszę usiąść na stołeczku, ja zaś spoczne na łóżku.

Gdy mówiący nie otrzymał żadnej odpowiedzi, spojrział zdziwiony i zdretniał. Mimowoli cofnął się o krok. Człowiek w księżej sutannie nie był dobrze mu znanym kapłanem.

Przesuwały mu się przed oczami obrazy z szczęśliwych dni.

— Gdzie mogłem widzieć te ciemne gwiazdy, spoglądające na mnie? — pytał sam siebie skazaniec.

Nie długo czekał na odpowiedź.

Dalszy ciąg jutro.

KRONIKA KRAKOWA

GRUDZIEŃ

28

Poniedziałek

Dziś: 40 Młodzian.

Jutro: Tomasza

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Dziś w poniedziałek teatr nieczynny.
Najbliższa premiera w teatrze J. Słowackiego będzie komedia St. Bekeffego pt. „Nieusprawiedliwiona godzina”. Próby odbywają się pod kierunkiem reż. J. Karbowskiego.

Z TEATRU „BAGATELA”

Dziś rewia „Nasza Gwiazdka”

REPERTUAR KIN

Adria: Piekielni wawóz i Gra o kobiet.
Apollo: Jej pierwsza miłość
Atlantic: Metropolitani i Orłow.
Bagatela: Casino de Paris
Dom Żołnierza: Biały ślad
Promień: Tylko ty (Hortensja Raky)
Muzeum: Dziewczę z Budapesztu.
Stella: Carewicz.
Sztuka: Ostatni akord.
Świt — „Barbara Radziwiłłówna”
Uciecha Lekkołuch.
Wanda: Skowronek (Marta Eggerth)
Zorza: Nieśmiertelne melodie (Lea Slezak)

DYZURY APTEK i LEKARZY

Dziś mają dyżur nocny lekarze: Dr. Dym-Osi — św. Gertrudy 18, Dr. Twardowski — Lubomirskich 28, Dr. Rosenbau, Barbara ul. Fałata 11, Dr. Gradzińska Michałina ul. Starowisłna 20.

Dziś mają dyżur nocny apteki: Rynek Główny A. — B. 45, Łobzowska 8, Grzegorzewska 9, Długa 4, Krakowska 19.

Mistrzowie wytrycha POD KLUCZEM

Policja krakowska zatrzymała wczoraj dwóch pechowych włamywaczy: Franciszka Nowaka i Władysława Przyocienia. Nowak, zaopatrzone w narzędzia złodziejskie zamie rzał się włamać do mieszkania p. St. Mieczysławskiego, zam. przy ul. Młochowskiego. Przyocienia schwytano na gorącym uczynku kradzieży w mieszkaniu inż. Rypuszyńskiego zam. przy ul. Nadbrzeżnej.

Dwie zagadkowe zbrodnie czy też splot nieszczęśliwych wypadków?

W ostatnich dniach miały miejsce w Krakowie dwa tajemnicze wypadki, które pociągnęły za sobą śmierć dwóch osób.

Na łące w pobliżu ul. Wielickiej (o bok wapiennika miejskiego) znalazło

no zwłoki jakiegoś mężczyzny, którego nazwisko brzmi — jak się później okazało — Józef Mardyla. Tragicznie zmarły liczył 47 lat. Był on z zawodu palaczem.

Drugi wypadek, czy też zbrodnia za

ważono na Zwierzyńcu. Niejaki Władysław Szczygłowski, przechodząc w pobliżu kościoła S.S. Norbertanek, usłyszał przeraźliwe jęki, dochodzące od strony koryta rzeczki Rudawy. Udał się nad rzeczkę, Szczygłowski ujrzał jakiegoś mężczyznę, zanurzonego po szyję w wodzie. Nieszczęśliwego wydobyto wkrótce z Rudawy i przewieziono do szpitala, gdzie jednakże mimo natychmiast udzielonej mu pomocy lekarskiej — zmarł.

W celu ustalenia przyczyn obydwóch tajemniczych wypadków i cokolwiek, w jakich miały miejsce, policja wdrożyła natychmiast energiczne dochodzenie.

Szczegóły ze względu na dobro śledztwa trzymane są w ścisłej tajemnicy.

Makabryczne zakończenie wesela w Klimontowie pod Sosnowcem

W nocy z ub. soboty na niedzielę odbywała się w Klimontowie huczna zabawa weselna, która podobnie jak większość wiejskich zabaw skończyła się krwawo.

Jak w wielu podobnych wypadkach, tak i w obecnym przyczyną zajścia, w wyniku którego powstała krwawa bójka, było wtargnięcie na salę taneczną nieproszonych gości.

Późną nocą, gdy już wszyscy weselnicy

BYLI PIJANI,

pomiędzy jednym z nieproszonych gości a którymś z weselników wywiązała awantura. Powstało olbrzymie zamieszanie, w czasie którego padło kilka strzałów rewolwerowych. Nim uczestnicy weselnej zabawy ochłonę-

li, okazało się, że w wyniku strzelaniny

JEDNA OSOBA ZOSTAŁA ZABITA,
A JEDNĄ RANNA.

Zabity został Bolesław Niedzielski, ranny Władysław Obłaza, żołnierz przebywający na świątecznym urlopie u rodziców.

Policja, która zlikwidowała zajście, natychmiast wdrożyła dochodzenie, celem ustalenia nazwisk sprawców

KRWAWEJ STRZELANINY,

zatrzymała kilkanaście osób. Po przesłuchaniu część zatrzymanych zwolniono.

Ze względu na dobro śledztwa, które jest w toku, szczegóły krwawej zbrodni trzymane są w tajemnicy.

ZE SPORTU

Kalendarzyk rozgrywek o mistrzostwo Krakowa w hokeju na lodzie

Na ostatnim posiedzeniu zarząd KOZHL ustalił terminarz rozgrywek o mistrzostwo hokeja na lodzie w klasie A. Jak wiadomo do klasy A zaliczone zostały kluby: Cracovia, Sokół, KTH, Legia, Wawel i Makkabi.

Kalendarzyk spotkań przedstawia się następująco:

29.XII. br. Cracovia — Legia
1.I 1937 r. Makkabi — Legia, KTH — Wawel

2.I KTH. — Sokół, Makkabi — Wawel

5.I Sokół — Wawel

6.I Sokół — Cracovia

9.I Makkabi Cracovia

10.I Legia — Sokół

12.I Sokół — Makkabi,

13.I KTH. — Legia, Cracovia — Wawel

16.I Makkabi — KTH.

17.I Cracovia — KTH, Legia — Wawel

Kluby wymienione na pierwszym miejscu są gospodarzami.

Kalendarzyk spotkań jest już wyznaczony, kluby są przygotowane, a lodu jak nie ma tak niema. Gdyby jednak pogoda nadal

platała figle, to zdaje się że zawody o mistrzostwo nie zostaną ukończone, tak jak to było w roku ubiegłym.

KOMUNIKAT

OKRĘGOWEGO URZĘDU WF. i PW.
W KRAKOWIE

Okręgowy Urząd WF. i PW. w Krakowie zawiadamia, iż wyznaczony poprzednio 3-dniowy kurs dla fachowych prób o POS. stowarzyszeń, posiadających uprawnienia do przeprowadzenia prób o POS., który miał się odbyć w dniach od 14. do 17 bm, został przesunięty na miesiąc marzec 1937. Dokładny termin poda Okr. Urząd WF. i PW. w terminie późniejszym.

Nadzwyczajne walne zebranie K.O.Z.H.B.

W dniu 27 stycznia 1937 r. odbędzie się w Krakowie w lokalu KS. Cracovia nadzwyczajne walne zgromadzenie Krakowskiego Okręgowego Związku Hokeja na lodzie. Na porządku dziennym zmiana statutu.

Na pomoc zimową

Powiatowy komitet pomocy zimowej bezrobotnym w Krakowie, działający na terenie powiatu krakowskiego, zebrał dotychczas na akcję pomocy zimowej 22.557,03 zł. w naturze, oraz 31.140,94 zł. w gotówce, czyli razem 53.697,97 zł.

Krakowska gmina

NA FON

Jak wiadomo gmina miasta Krakowa swego czasu uchwaliła jednogłośnie 100.000 zł. na FON. Suma ta została już wpłacona na konto PKO. wojewódzkiego komitetu FON.

Cenny nabytek

DLA MUZEUM W WARSZAWIE

Muzeum Narodowe w Warszawie zakupiło od kolekcjonera krakowskiego Stanisława Byszarda najkompetniejszy zbiór porcelany haskiej i wiedeńskiej w Polsce za sumę 90.000 zł.

Jak nas informują, o zbiory te pertraktowało Muzeum Narodowe w Krakowie, lecz bez skutku.

Ograbili cukiernię

Do cukierni Stefana Seiferta przy ul. Wielickiej w Krakowie włamali się wczoraj tylnymi drzwiami, które otworzyli do bramy kluczami złodzieje.

Lupem złoczyńców był czterolampowy radioaparat, sporą ilość wyrobów cukierniczych i tytoń.

Niesnaski rodzinne

PRZYCYNĄ ZAMACHU
SAMOBÓJCZEGO

Niejaka Maria Pańcz, z zawodu krawcowa, zam. w Krakowie przy ul. Podwale, targnęła się na życie, usiłując się otruć. Desperatkę przewieziono do szpitala.

Ustalono, że przyczyną rozpaczliwego kroku nieszczęśliwej kobiety były niesnaski rodzinne.

Bójka w mleczarni

W jednej z mleczarni przy ul. Krakowskiej doszło wczoraj do krwawej bójki pomiędzy Bisterfeldem i Kupermanem.

Bójkę zlikwidowała policja.

Wstrząsające samobójstwo prokurenta firmy „Oskar Szpigiel i Syn”

Co było przyczyną rozpaczliwego kroku denata

Duże poruszenie wywołała w czasie minionych świąt w Zagłębiu wiadomość o samobójczej śmierci Józefa Ginsberga, prokurenta znanej w całej Polsce firmy „Oskar Szpigiel i Syn”.

Ginsberg gościł w pierwszy dzień świąt u siebie w mieszkaniu przy ul. Sładowskiego w Sosnowcu kilka osób, którym nie zdradzając się przed nimi, zamierzał popełnienia zamachu samobójczego.

Po obiedzie, zjedzonym w towarzystwie gości, desperat udał się do swego gabinetu, gdzie pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru. Na odgłos

strzału wszyscy rzucili się do gabinetu, chcąc ratować Ginsberga, lecz ratunek okazał się spójniomy.

Zmarły pozostawił trzy listy: do policji, do inż. Bronisława Pawłowskiego i dyr. Lewandowskiego.

W liście do policji Ginsberg oświadczył, że popełnił samobójstwo, gdyż nie chce żyć w sprzeczności z własnym honorem. W liście, skierowanym do dyr. Lewandowskiego, zmarły prosił o zaopiekowanie się jego żoną.

W związku z samobójstwem Ginsberga krąży w Zagłębiu najrozmaitsze — mniej lub więcej prawdopodobne pogłoski o przyczynach rozpaczliwego

kroku denata.

Pogrzeb tragicznie zmarłego odbędzie się w Warszawie. Śp. Ginsberg zostanie pochowany na cmentarzu ewangelickim.

Kupon zniżkowy do kin

Wyciąć i przedłożyć do wymiany w administracji „Torpedy” w Krakowie, Rynek Główny L. 10.

Ważny w dniu 28-go grudnia 1936 r.

Laboratorium prof. Weigla

REPORTAŻ RADIOWY

W organizmie człowieka odbywa się za cięta walka z miazgą bakterij, które nieustannie napastują całą powierzchnię ciała i wszystkie organy wewnętrzne. Do najgroźniejszych wrogów naszego organizmu należy tyfus plamisty. W Polsce pojawia się on wszędzie tam, gdzie panuje nędza i brak higieny. Przeciwno tej strasznej chorobie, dzięki genialności polskiego uczonego znaleziono skuteczną broń, jaką jest szczepionka przeciw - tyfusowa. Preparuje ją Zakład Biologii Uniwersytetu Lwowskiego pod kierunkiem prof. Weigla. O pracy prof. Weigla i jego laboratorium dowiemy się z reportażu red. Jana Łoika, jaki nadaje Lwów dn. 28. XII o godz. 17.00. Audycja ta należy do cyklu - „Co Polska wniosła do kultury“.

„BAŁ ZAKOCHANYCH“

ŚLUCHOWISKO EKSPERYMENTALNE

Trzecią skolei audycją eksperymentalną rozgłośni warszawskiej będzie sluchowisko poetyckie K. I. Gałczyńskiego pt. „Bał zakochanych“, które nadaje Polskie Radio dn. 30 grudnia o godz. 22.00. Niesamowitość, poezja i humor - oto elementy, jaki mi operuje autor. Dwie bardzo dziwne postaci prowadzą ze sobą bardzo dziwną rozmowę w zupełnie niezwykłej scenerii. Tak by można streścić tekst całej audycji. Muzykę do tego sluchowiska, złożoną z tych samych elementów skomponował Roman Palester.

PROGRAM RADIOWY

PONIEDZIAŁEK 28 GRUDNIA

6.30 Audycja poranna. 12.03 Koncert orkiestry reprezentacyjnej KPW. 12.50 „W rodzinie i w gromadzie“ - pogadanka. 15.15 Gitta Alpar i orkiestra Edith Lorand (płyty). 15.55 „Wszystkiego po trochu“ - audycja dla dzieci. 16.15 „Gwara w literaturze polskiej“ - odczyt. 16.30 Koncert. 17 „W laboratorium prof. Weigla“ - reportaż. 17.15 Koncert solistów. 17.50 „Historia zegara“ - pogadanka. 19 Audycja strzelacka. 19.30 „Mozajka muzyczna“. 20.25 płyty. 21 „Idąc za kołędą“ - wieczór literacki. 21.30 Koncert symfoniczny. 23 Muzyka taneczna (płyty).

CODZIENNA NOWELKA „TORPEDY“

NIESPODZIANKA

Pan Porecki wrócił z miasta i nieśmiało zapukał do żony. Spełnił co do joty liczone jej polecenia i chciał zdać sprawę z tego, jak się z nich wywiązał.

Wszedł na palcach do gabinetu, gdzie królowała znakomita powieściopisarka, której miał zaszczyt być małżonkiem.

Pani Porecka siedziała za biurkiem we wspaniałym swym gabinecie. Przed nią pięć trzyletnich stosów książek, czasopism i rysunków.

— A więc Ryszardzie? — ozwał się po dłuższym czasie niski głos o władcym brzmieniu.

Pan Porecki ciekaw się z zadumy, w której był pogrążony i zerwał się na równe nogi.

Jadwiga! — zawołał — wielki zaszczyt

na nas spada. Został wybrana niemal jednomyślnie prezesową „Związku kobiet piszących“.

— Wiedziałem, że moja kandydatura usunie cień wszystkie inne. To wszak jasne.

— Oczywiście, Jadwigo.

— Mam już gotowy plan powieści, z którą wypadnie mi wystąpić wobec nowej gromady. Zaćmi ona wszystko, co kiedykolwiek dotąd pory u nas napisano. Akcja toczy się będzie w Wenecji, Neapolu i na Syberii.

— Pojmujesz chyba, że muszę mieć szereg gotowych opisy obyczajów i zwyczajów miejskich. Musisz zatem przywieźć mi niezbędny materiał. W podróży zwolniony będziesz z obowiązującej cię tutaj jako męża rezerwy. Przeciwnie musisz, Ryszardzie, nie

bacząc na wstręt, który cię napędzał będzie, dotrzeć do wszelkich spelunek i podajrzanych lokali.

— Dowiadywałam się o okręt. Odpływaj jutro więc wyjeżdżasz. Poleciłam pani Marietcie, by nabyła potrzebną w włoskim klimacie garderobę.

— Będę gotów Jadwigo.

Pani Porecka zadzwoniła. Zjawił się stajający bez szmeru kamerdyner.

— Proszę, by panna Marietta zgłosiła się do mnie, gdy tylko wróci.

— Gdzie ta Marietta?

Istotnie przepadła. Minęło całych trzy godziny, odkąd wyszła.

Nagle wbrew panującej w domu pani Porecka nienaruszalnej etykiety, drzwi jej gabinetu otworzyły się gwałtownie i bez zamekowania a nawet bez pukania wbiegła młoda Włoszka.

Zanosząca się od rękawienia i drżącą ręką pokazywała otrzymaną wiadomość. Siostra jej śmiertelnie zachorowała.

Pani Porecka, rzeczniczka najdalej idących zasad humanitarnych, stanęła na wysokości zadania.

— Rozumiem cię i zwalniam. Spodziewam się, że spieszysz się będziesz z powrotem.

Marietta, pełna wdzięczności przypadała do kolan swej pani.

Ubrany w niepokojącą biel arniture, pan Porecki przechadzał się nerwowym krokiem po pokładzie, spoglądając co chwila przez lornetkę na coraz to wyraźniej już widoczny brzeg italski.

Wtem wzrok jego zatrzymał się na zgrabnej sylwetce opartej o balustradę młodej kobiety.

Zaciekawiony stanął przy niej. Młoda o sobie, jakby na to czekała, jednym ruchem odwróciła się i rzuciła mu się na szyję.

Była to Marietta.

Kocham pana! Od dawna o panu marzę i śnię. Patrząc nie mogłam na pana nie wolę. Ten dostojny dom pana małżonki to grobowiec, a żyjesz przecież tylko raz!

Pan Porecki powoli wracał do siebie.

— Marietto! Po raz pierwszy patrzę na ciebie. Tam nie przyszło mi do głowy. Ach, jakąż cudowną miałam myśl!

Pani Porecka prędzej śmieciła się spodziewała aniżeli depechy:

„Jadwigo, już nie wróć. Po materiałach pojedź sama. Marietty też nie wyglądaj“

DOBRZE NAKRYTY STÓŁ

NIE OBEJDZIE SIĘ -- BEZ

masła wyborowego „KRAKOWIANKA“

Ludność miast błaga o tanie mieszkania Olbrzymi popyt na małe izby

Czy znajdują się źródła nowych kredytów?

Zagadnienie mieszkaniowe miast polskich — to przede wszystkim mieszkania najmniejsze: jedno — półtora — i dwuzbowe. Zagadnienie to w większych ośrodkach miejskich nabiera specjalnego znaczenia.

Brak mieszkań tego typu, z jednoczesną drożyzną lokali większych, powoduje sytuację, która mimo niezaprzeczalnego w ostatnich latach wzrostu budownictwa domów mieszkaniowych, w dalszym ciągu przedstawia się katastrofalnie.

Upośledzenie większych ośrodków miejskich pod względem ilości wszelkiego rodzaju mieszkań, a zwłaszcza dla rodzin ro-

botniczych i urzędniczych wynika stąd, że czynsz mieszkaniowy był i jest nieproporcjonalnie wysoki w stosunku do zarobków tych warstw.

WYSOKOŚĆ CZYNSZU

wpływa również na niesłychane wprost przeludnienie mieszkań jednoizbowych.

O dostarczeniu szerokim masom robotniczym i urzędniczym mieszkań, któreby zaspakajaly ich potrzeby, a jednocześnie nie obciążaly nadmiernie budżetów, w obecnych warunkach zarobkowych nie może być mowy. Jesteśmy świadkami charakte-

rystycznego zjawiska, że mieszkania przeznaczone dla robotników, budowane z normalnie oprocentowanego kredytu, stają się dla robotników, niedostępne. Mieszkania te w olbrzymiej większości zajmują

PRACOWNICY UMYŚLOWI

Ubiegły sezon budowlany przynosi, pewną lecz niestety niewielką poprawę w budownictwie tak bardzo potrzebnych mieszkań najmniejszych

Niestety nie rozwiązuje to problemu braku mieszkań dla rodzin robotniczych. Nawet dla nieobciążanych z zagadnieniem budownictwa mieszkaniowego jest rzeczą oczywistą, że problem ten łącznie z koniecznością dostarczenia rynkowi mieszkaniowemu tanich mieszkań, wymaga uruchomienia wielkich kredytów i to kredytów nieopartych na normalnej i ogólnie przyjętej kalkulacji.

Odpowiednie czynniki winny podjąć energiczne kroki, by zostały uruchomione na ten cel kredyty specjalne, oprocentowane najniższym

NA 2 PROCENT ROCZNIE

i rozłożone na 50-letnie spłaty. Przy kredytach wyżej oprocentowanych czynsz musiałby wzrosnąć w takim stopniu, że mieszkania najmniejsze znów stałyby się niedostępne dla robotników.

Według prowizorycznych obliczeń, najmniejsza wysokość kredytów potrzebna dla zaspokojenia potrzeb wynikłych z przeludności i niszczenia domów winna wynieść w całej Polsce 120 milj. zł. rocznie, a dla zlikwidowania w ciągu 10 lat przeludnienia najmniejszych mieszkań jeszcze 180 MILJ. ZŁ. ROCZNIE.

Niestety, nie należy liczyć się, by było możliwe uruchomienie nawet połowy potrzebnej kwoty. Nie mniej przeto należy skorzystać z nadchodzącego sezonu marcowego i opracować plan budowy mieszkań najmniejszych w granicach realnych możliwości.

W każdym razie należałoby doprowadzić do tego, by zahamowano pogarszanie się sytuacji mieszkaniowej. A to wydaje się, jest zupełnie możliwe. Ogół mieszkańców miast oczekuje w tej mierze odpowiednich decyzji miarodajnych czynników.

Wielki świąteczny KONKURS AUTORSKI „POWSZECHNIAKA“ dla dziatwy Czytelników „Torpedy“

TEMATY

1) Nasza choinka (opisać ładnie choinkę, która będzie w domu lub w szkole)

2) Jakże zwyczajnie zachowywaliśmy w domu w okresie świąt Bożego Narodzenia?

3) Jak chodziłem z koleżkami (z „nie rodami“, z gwiazdą). Opisać przygotowania wrażeń.

4) Obrazek z przygotowań przedświątecznych (w domu lub na ulicy). Zabarwić humorem.

5) Opowiadanie, w którym występować będzie rodzeństwo. Treść zaczerpnąć z okraszwiąt. Pożądany humor.

6) Wykonać ozdobny albumik, zawierający zbiór kilkudziesięciu myśli i przysłów odnoszących się do świąt Bożego Narodzenia. (Strony ozdobić rysunkowo, pismo kaligraficzne).

7) Moja największa uciecha (w okresie świąt Bożego Narodzenia)

8) Na nartach. Przygody, wrażenia (dla tych, co wyjadą — góry na narty).

NAGRODY:

za najlepsze prace konkursowe: „Polscy artyści, ich życie i dzieła“ M. G. Dąbrowskiej (str. 383), „Festacie żywych zwierząt“ 3 zeszyty, Dr. E. L. Niezabitowski, powieść „Arwooda, Coopera, Moreinka, J. B. Dąbrowskiego i inne.

WARUNKI KONKURSU:

W konkursie może wziąć udział każdy czytelnik „Powszechniaka“ i „Torpedy“ w wieku do 17 lat włącznie.

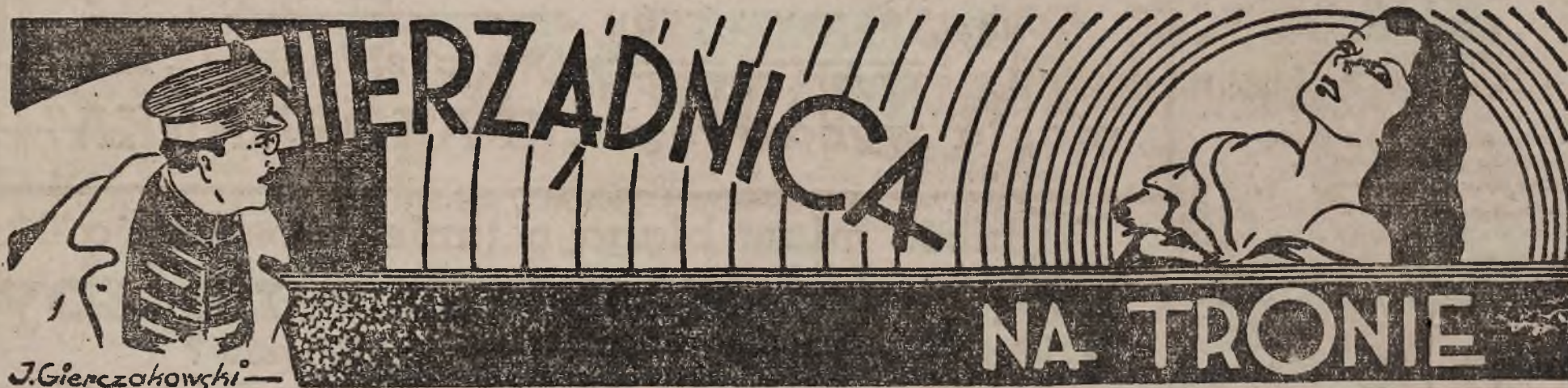
2) Należy wybrać jeden z ośmiu podanych tematów. Praca musi być napisana samodzielnie — starannie — na arkuszu papieru prosbowego. W górze arkusza podać imię, nazwisko, adres, wiek (oddzielić lat klasę i szkołę, do której uczestnik konkursu uczęszcza).

3) Kopertę z pracą konkursową zaadresować: Redakcja „Powszechniaka“ Dąbrowa-Górnica. Konkurs Autorski. Termin oddania artykułów upływa 12 stycznia. Prace przesyłać: w Dąbrowie do redakcji „Powszechniaka“, w Sosnowcu do oddziału „Powszechniaka“ — Wawel, Szkoła Nr. 5, w Będzinie do Oddziału — Szkoła Nr. 3.

4) Poza konkursem można nadesłać więcej niż jedną pracę. Brzmienie tematu artykułu może być zmienione z zachowaniem zasadniczej treści. Pracę V należy samej zatytułować.

5) Prace oceni sąd konkursowy, którego skład podamy później. Oceniona będzie zarówno treść, jak i język (styl) oraz strona estetyczna pracy. Najlepsze prace będą wydrukowane w „Powszechniaku“.

6) Liczba nagród zależy od liczby uczestników konkursu — od poziomu prac.

J. Gierczakowski

63)

STRESZCZENIE POZĄTKU POWIEŚCI

Działo się to w r. 1900. Na tron serbski wstąpił młody Aleksander Obrenowicz, który usiłował wdziękami pięknej nierządniczki Dragi Maszyn podnieść ją na tron wbrew woli narodu. W czasie przeglądu wojsk wybawił Dragę od śmierci młody oficer Juljan Subowicz. Po pewnym jednak czasie Juljan przedstawił swe uczucia na piękne dziewczę reżymnicze, Jadwigę. Zrozpaczona Draga postanowiła niedopuszczać do nocy posłubnej młodej pary z pomocą brata Nikodema, który obraziwszy Juljana zmusił go do pojedynku. Juljan powróciwszy do domu spostrzegł z przerażeniem, że Jadwiga została mu uprowadzona.

Tymczasem Draga weszła w spisek z dekretem przybojnym Aleksandra, wmańwir małżonkowi ciężką chorobę, z której wybawić może go tylko zaprzestanie zajmowania się rządzeniem państwa. Draga wraz ze swym nieczym bratem udają się na ostroną wyspę na Dunaju, gdzie przebywa nieprawy syn Milana, aby go wtrącić do więzienia. W drodze spotyka zbliżającą się burza, w czasie której ratuje ich od śmierci — bohaterki Milana. Draga aby zgubić młodzieńca, rozkochała go w sobie niewinnie. Obiecując mu koronę i swego boku nierządniczka skłoniła młodzieńca do ucieczki z domu matki, która poprzysięgła jej zemstę za wszelką cenę. Tymczasem Jadwidze która przez liczne przygody dostała się wreszcie do Wiednia, udało się wykraść państwu Serbowi listy kompromitujące dozwyczajnie Dragę. Została jednak posądzona o kradzież w hotelu i stawiona przed komisarza policji. W międzyczasie Draga umieściła Milana u belgradzkiego profesora Papina, rzekomo celem nauki, w istocie jednak aby móc obmyślić dlań sposób śmierci.

Milan przypadkowo złapał Juljana w czułej scenie z Dragą, o której sądził w niewinności, iż tylko jego kocha, poprzysięgł oficerowi zemstę. Został jednak odkryty przez służbę Ferry'ego, w momencie, gdy chciał przebić Juljana. Ten zaś, litując się nad niewinną ofiarą występnej Dragi, postanowił ocalić go z jej szponi i zabrał go do swego domu. Draga tymczasem postanowiła wprowadzić na tron swego brata Nikodema. W tym celu poleciła podpisać odpowiedni akt najprzedniejszym mężom w państwie. Kiedy sędziwy prezydent skupczyny Subowicz odmówił swego podpisu, wtrącony został przez Dragę do lochu wraz ze swą córką Sonią i synem Juljanem, byłym kochankiem nierządniczki na tronie. Cudownym zbiegiem okoliczności prezydent zdołał się uratować.

Meble były także zupełnie odpowiedni dające buduarowi wielkiej kobiety światowej.

Od złotych i świecących mebli odbijał ogromny parawan nad łóżkiem. Wyglądał wspaniale, imponująco, dając nie bez słuszności do poznania, że odgrywa on tu największą rolę i że tworzy tu ołtarz, który zamienia pokój w świątynię miłości.

A był to ołtarz przy którym król tylko miał się modlić, przy którym król tylko sam miał składać ofiarę.

Najprzyjemniejsze wonie wszelkiego rodzaju pęsały w powietrzu.

Draga była znana z tego, że miała formalną manię do perfum, często jednak zmieniała swe gusta, tak, że raz ekazywała się jakby w woni fiołków skapaną, to znów przychoził czas na różę, ową przedziwną woń, której kładła kroplę, jeśli jest prawdziwa, płaci się złotem.

Obecnie lubowała się hiacenciami.

Hiacenciem skropione były wszystkie meble, woń hiacenciu unosiła się nad łóżem, a perfumy te działały tak silnie, że król odurzony nią, zatrzymał się na progu, prawie, że nie mogąc się przy swych słabych nerwach jej oprzeć.

Naraz jednak rzucił się naprzód i przy magicznym blasku lampy, zakrytej purpurą spojrzął na łóżko.

Zasłona była spuszczone i spleta.

— Śpi — szepnął Aleksander i twarz mu się wykrzywiła, gdy bowiem namiętność pięknych nawet ludzi nie upiększa, tem bardziej działa na ludzi, którzy byt pięknością nie zo stali obdarzeni.

Śpi, zbudzę ją pocałunkiem — rzekł i odsunął zasłone.

W tej chwili cofnął się i straszne rozczarowanie odmalowało się na jego twarzy.

— Jeszcze nie udało się na spoczynek? Szczególnie. Wszak powiedziała mi już dobranoc i odeszła, ażeby, jak mówiła, mogła samą zostać z bólem głowy. Doktor Leon poszedł z nią. Tak, ale on już musiał oddawna odejść. — Gdzie jest Draga? — Poszukam ją.

Z temi słowy przebiegł boczne pokoje, nie pomijając nawet pracowni Dragi, gdzie często siadywała, przepędzając nieraz całe noce na nauce.

Kosztuje tej bowiem nie można było zarzucić braku żądzy wiedzy.

Odkąd wstąpiła na tron, starała się wypełniać ustawicznie luki swego wykształcenia i czyniła to zapałem godnym zazdrości.

Ale i tu jej nie było, jak również w bibliotece w której Draga zgromadziła najulubieńsze swe dzieła.

Król zwrócił się do pokoju, w którym Draga zwykła robić swe toalety. Zajrzał nawet do łazienki, drżąc na tą rezkoszną myśl, by ją tam znaleźć.

Nigdzie jej jednak nie było, Aleksander z każdą chwilą był niespokojniejszy.

— Drago — Drago! — Słuchaj! — Wołam cię, ja, król!

Wreszcie nadbiegła pokojowa, nieubrana, zarzuciwszy tylko chustkę na siebie. Gdy spostrzegła króla z kokieteryją podniosła koszulę, która nieco opadła, odsłaniając jej pierś. Widocznie zaś było, że chciała królowi swe

wdzięki raczej okazać, niż ukryć. Na dworze srebekim, jak zresztą i po innych dworach, kobieta każda bowiem tylko na to zwracała uwagę, by poyskć łaskę i łaskawe oko króla.

Wszystkie piękne damy dworu, pokojówki aż do młodych dziewcząt kuchennych byłyby natychmiast gotowe oddać się królowi, nawet temu królowi, który rzeczywiście nie miał w sobie powabnego.

Aleksander nie był jednak w tem usposobieniu, by zwracać uwagę na wdzięki innych kobiet, to też krzyknął na pokojówkę.

— Gdzie jest królowa Draga? Przywołaj mi natychmiast królowę, do diabła, co tak na mnie patrzysz, odejdz już.

— Przebaczenia, królu — zawołała pokojowa, nisko się kłaniając, tak, iż król z łatwością mógł ujrzeć piękność jej ciała — przypuszczam, że królowa jest w swym sypialnym pokoju.

— Przypuszczasz, a gdy ja ci powiem, że królowej tam nie ma, co wtedy powiesz. Czy rozebrzesz królowę?

— Nie, jej królewska wysokość 107 kazała mi natychmiast wyjść i mieć tylko na to baczenie, aby nikt nie przeszkadzał jej podczas snu, gdyż cierpi silną migrenę.

— Ciężką migrenę, a przecież nie ma jej w pokoju sypialnym? Szukaj królowę. — Marsz, pięć minut tylko czekam, w szóstej minucie królowa musi już tu być.

Pokojowa wyszła szybko, uwiadamiając resztę służby i poczęła się szukać w całym dworze. Przewykano każdy zakątek konau, nawet park, przy blasku pochodni przejrano altany i zarośla — nadaremnie, królowej nie znaleziono.

Aleksander biegł tymczasem po pokoju, kwadrans już minął a jemu królowi, dawano tak długo czekać. Cała chorobliwa wściekłość, kryjąca się w słabym jego ciele wybuchła, rzucił się ku drzwiom i krzyknął donośnie.

— Hej! — Gdzież jest królowa Draga? — Zapłacicie mi za to, niedzne kreatory, chcę wiedzieć, gdzie jest królowa?

Wreszcie odważyła się pokojowa, która już przedtem rozmawiała z królem, wystąpić przed niego w towarzystwie dwóch lokaj.

— Królu — zawołała — zrobiwszy wszystko, co tylko było w naszej mocy, musimy zgłosić, waszej królewskiej wysokości, że królowej nie znaleźliśmy.

Król roześmiał się na te słowa. — Nieprawda — wykrzyknął —

królowa musi tu być. Czy niema jej w konaku — czy szukaliście ją w parku? Może wyszła na mały spacer?

— I park przeszukaliśmy — rzekła pokojówka — niestety, wszelkie poszukiwania były daremne.

Król Aleksander ogarnięty ogromną wściekłością, pochwycił ze swego biurka statuetkę i z całej siły rzucił ją o ziemię, że rozprysła się w drobne kawałki.

Pokojowa przezornie usunęła się, gdyż inaczje zostałaby trafiona.

— Moja żona, gdzie jest moja żona — krzyczał Aleksander — chcę mej żony — przyprowadźcie mi królowę, niech zadzwonią w mieście i zaczną szukać Dragi. Ona uciekła.

— Dlaczego małaby uciekać? — odpowiedział sam sobie — nie, porwana ją tylko. To jest więc ostatni ucisk, zgotowany mi przez nieprzyjaciół. Wojsko, naprzód! Niech udeżą w bębny, zadną w trąby, wyciągną w pole przeciw mym nieprzyjaciółom.

Zakłopotana służba spojrzała po sobie. Była ona wprawdzie przyzwyczajoną do wybuchów królewskich, ale gdy szaleństwo ogarniać go począł, Draga musiała go zawsze łagodzić, tak, że w konaku nie domyślano się prawdziwego stanu Aleksandra.

Teraz jednak rzucił się jak szalenić, a przynajmniej mógł być za takiego uważany, gdy chwycił za krzesło, zawiązał nim w powietrzu i roztrzaskał go w kawałki.

— Więc podczas gdy ja spałem, porwano mi królowę.

Ach, król zasnąć nie może, gdyż podczas snu koronę traci serce swej żony — W wszyscy jesteście rabusiami, zdrajcami, na kolana przede mną, drzyjciecie, gdyż jestem królem.

Służba pałacowa już miała spełnić rozkaz szalonego, gdy naraz wbiegł do pokoju młody służący i szepnął pokojówce kilka słów.

— Królu — rzekła drżącym głosem pokojowa — właśnie osobą jakąś przybyła do konaku z ważną wiadomością.

— Nie potrzebuję żadnych wiadomości — przerwał król — nie chcę o niczem ani słyszeć. Może chcą mi opowiedzieć, że lud umiera z głodu — nieprawda, lud kłamie, kłamie bezczelnie, codzień pożywia się dosyć i żyje, król tylko musi się dreczyć, nawet żonę mu nie pozostawiają.

DALSZY CIĄG JUTRO

Beniaminek Ligi raz jeszcze bije mistrza Polski Amatorski KS.--Ruch 5:3 (2:0)

W W. Hajdukach rozegrany został rewanżowy mecz piłkarski, pomiędzy mistrzem i beniaminkiem Ligi.

Jak wiadomo pierwsze spotkanie tych klubów wygrał Amatorski KS. w stosunku 2:1. Tym razem przypuszczano, że Ruch zhabilituje się za porażkę poniesioną poprzednie i wykorzysta okoliczności sprzyjające rewanżowemu spotkaniu.

Wbrew wszelkim przepowiedniom rewanż ten nie udał się, a mistrz Polski, grający w pełnym składzie, musiał ponownie uznać wyższość AKS., który na sukces zupełnie zasłużył.

Pierwsza część przeszła pod znakiem przynajmniej przewagi Ruchu. W tym okresie Peterka, Wilimowski, Gienza i Wodarz strzelają z najbliższej odległości, jednakże w ostatniej chwili, bramkarz, względnie słupek, stoi na przeszkodzie w uzyskaniu bramki.

Po 30 minutach, które AKS. doskonale przetrzymał, nagły zryw lewej strony przynosi AKS-owi pierwszą bramkę, strzeloną przez prawoskrzydłowego Domysłowskiego. Wkrótce potem w 43 min. Wostala z solowego przeboju uzyskuje drugą bramkę.

Sukces AKS. powoduje konsternację w drużynie Ruchu jak i u publiczności. Po przerwie Ruch atakuje bardzo silnie, przy czym w 8-ej minucie Mrugała broniał doskończonego strzału Peterka, co jednak nie przeszkadza, że AKS. uzyskuje trzecią bramkę po błędzie Tatusia ze strzału Wostala, a wreszcie w trzy minuty później ze strzału Piątka czwartą.

W ten sposób AKS. uzyskuje prowadzenie 4:0, doprowadzając drużynę Ruchu do zdenerwowania. Ruch zdając sobie sprawę z kompromitującej porażki przechodzi do generanej ofensywy uwiecznionej w 26 min. bramką uzyskaną przez Wodarza, następnia w 29 minucie i w 35 min. przez Wilimowskiego. Wydawało się, że Ruch zdola jeszcze

wygrać mecz, jednakże ambicje ta przekreśla AKS. uzyskując 5-tą bramkę w 36 min. W drużynie AKS. wystąpiły nowe nabytki w osobach por. Demysłowskiego z Włocławka i obrońcy Głogowskiego z Brygady. Na miejsce pomocnika Skrzypka grał słabo Szanton. Wybił się bramkarz Mrugała, broniący

cy szczególnie odważnie. W obronie wypadli dobrze Knas i środkowy pomocnik Kuchta. W Ruchu zawiódł Tatus, przy czym obrońca nie rozumiała się wzajemnie. W ataku Gienza i Wilimowski wykazali dużą ruchliwość. Sędziował p. Knauer.

Pech przesładuje KRAKOWSKICH HOKEISTÓW

Zapowiedziane zawody hokejowe Cracovia — Sokół na dzień 26 bm. i Cracovia — Dąb na dzień 27 bm. zostały odwołane z powodu odwilży.

Zawody Cracovia — Sokół zostały przesunięte na dzień 30 bm. godz. 14.30, a zawody Dąb — Cracovia projektowane są na dzień 3 stycznia 1937. Czy termin ten będzie dotrzymany zależy wyłącznie od warunków atmosferycznych. (hr.)

Sensacja w Świętochłowicach Ex-ligowy „Śląsk” remisuje z A.K.S. 4:4 (3:2)

Beniaminek Ligi — Amatorski KS, po wczorajszym triumfie nad 4-krotnym mistrzem Polski KS. Ruch zaprzagnął dorzucić do swych laurów jeszcze jeden w postaci wysokocyfrowego zwycięstwa nad zdegradowanym Śląskiem. Zwycięstwo to miało potwierdzić raz jeszcze, że świętochłowiczanie nie opuścili ekstra klasę piłkarską spr. w. e. dliwie, jak równie sprawiedliwie zajął ich miejsce AKS.

Wbrew wszelkim prognostykom wróżącym gościom dwucyfrowy sukces, eksligowcy zdobyli się na niebylejaki wysiłek stawiając przeciwnikowi nie tylko godnie czoło

ła lecz narzucając mu swój styl walki, co w rezultacie dało gospodarzom zdecydowaną przewagę w polu, a wynik końcowy może uważać AKS. za pochlebny raczej dla siebie. Inna rzecz, że świętochłowiczanie w sukurs przyszedł walnie wczorajszy mecz AKS-u z Ruchem, którego piętno odcisnęło się u graczy beniaminka zwłaszcza po zmianie.

Nietyle wynik remisowy nie sam przebieg meczu stanowi większego pokroju sensacji. Pięta achillesowa zespołu świętochłowickiego — kwintet ofensywny nabłyszał w nowej konfiguracji wspaniałą formą, ra-

dząc sobie doskonale z skorupą lodową, po kryjącej stadion świętochłowicki. Pięć wazę skrzydła w najlepszej tej formacji, na boisku, zagrał stary wyjadacz i bohater głośniejszej afery korupcyjnej Dęba, Mrozek.

Atak gości kładł główne wakstak zmęczona słabego huczenia Wostala, Piątek harował jak zwykle a i Marzec próbował ratować sytuację. Dwaj imigranci, chorowscy pomocnik Tymocławski ze Śmigłego i Błażejowski z Gopłaniami wnoszą do „mimożonatego” napadu AKS-u, osady męskiej bojowości. Tę pomocą o ile obodni e grę zespolową, miało obliczone wyrażone nieskrytaliczowane. Wskazywamy tutaj bęcy zupełnie dobry, a i bramkarze mogli nadowodzić.

Bramki dla obojczyków uzyskali: Wostala, Piątek, Marzec i Błażejowski. Dla świętochłowiczian God, Cebula, Mrozek i Krosny. Widzów ok. 3 tys. Arbiter Pietruska z Lipia wprost beznadziejny.

Święta na lodzie Czarni — Telefonclub (Rumunia) 1:0

W drugi dzień świąt odbył się w Zakopanem mecz hokeja lodowego pomiędzy rumuńską drużyną Telefon-Club a Czarnymi ze Lwowa.

Mecz zakończył się zwycięstwem Czarnych w stosunku 1:0. Bramka padła w pierwszej tercji. Dwie bramki zdobyte przez Polaków nie zostały uznane.

Sokoła w stosunku 2:7 (0:2, 0:1, 1:4) mimo iż w drużynie Cracovi brakło Kowalskiego i kanadyjczyków Toniego i Pietruszka. Gra nie stała na wysokim poziomie na skutek marnego lodu. Punkty dla biało-czerwonych uzyskali Wołkowski i Marchewczyk 3, dla pokonanych obie bramki zdobył Wilczyński. Sędziował p. Ziętkiewicz.

SKH. DĄB — SIEMIANOWICKI KH. 6:1 Nieprzekonywujące mimo wszystko zwycięstwo „dębian”, którzy wystąpili z Thompsonem, Kasprzykiem i innymi asami, nad zespołem A-klasowym, który pierwszy raz w tym sezonie znalazł się na lodzie.

„Śląsk” i „Naprzód” CZY TEŻ „CONCORDIA”?

W związku z wycofaniem się eks-ligowego Śląska z dalszych rozgrywek rundy jesiennej o mistrzostwo ligi śląskiej, Śląski OZP N., wskutek pisma PZPN-u unieważnił wszystkie zawody rozegrane przez klub świętochłowicki. KS. Śląsk rozegrał cztery spotkania, nie zdobywając ani jednego punktu i osiągając stosunek bramek 5:13. „Śląsk” uczestniczyć będzie dopiero w drugiej rundzie mistrzostw, przy czym na wzór innych okręgów, klubowi temu zaliczone zostaną punkty, jakie zdobył lider tabeli (hr.)

Makkabi (Warszawa) — MAKKABI (BERLIN) 11:5

W Warszawie odbył się międzynarodowy mecz pięściarski pomiędzy reprezentacją Makkabi z Niemiec i drużyną klubową Makkabi — Warszawa.

Pięściarze łofewscy ZWYCIĘŻAJĄ W WILNIE

Pierwszy występ bokserskiej drużyny łofewskiej „Las” w Wilnie zakończył się zwycięstwem gości. Mistrz Łotwy pokonał WK Śmigłego w stosunku 14:2

Cracovia — Sokół 7:2 (2:0, 1:0, 4:1)

Wczoraj rozegrany został w Krakowie mecz hokejowy pomiędzy Cracovią — Sokół, zawody zakończyły się wysoką porażką

Hokeiści B. K. E. (Budapeszt) znów w Katowicach!

Jutro rozegrany zostanie na torze w Katowicach mecz hokejowy Budapeszt — Katowice. Zespół węgierski tworzą gracze znanego BKE, których Katowice dobrze pamiętają z okresu przedolimpijskiego, kiedy to dobrze złożyli skórę naszym hokeistom olimpijczykom. Katowice wystąpią w składzie 2 kanadyjczyków i 3 olimpijczyków. Ost. skład. Tarkowski (Kaszny); mgr. L.

dwójczak Thompson; Marchewczyk, Wołkowski. Urdzoń, Kasprzycki, Smith, Górecki, rezerwa Wilimowski. Znani gracze Cracovi: Wołkowski i Marchewczyk wbrew zaprzeczeniom kierownictwa macierzystego klubu, mają jednak objąć posady na Śląsku i ostać tu na stałe (hr.)

Naprzód (Lipiny) — T.S. „20” (Rybnik) 7:3 (6:2)

Mistrz jesienny ligi śląskiej TS Naprzód bawił w Rybniku, gdzie pokonał w bez tysiacy widzów lidera klasy A podokręgu TS „20” w stosunku 7:3 (6:2), bramki dla lipinian strzelił Suchoń 5, Stanowski 2, a dla gospodarzy Rak Przezdźnik i samobójca

Poza tym notujemy wyniki następujące: Śląsk (Ruda) — Wawel (N. Wisła) 2:1; Śląsk (Tarnowskie Góry) — Kolejowe P 6:2 (3:2); Naprzód (Szopienice) — Słowian 1:3 (1:2)

Spokój świąteczny NIE ZOSTAŁ ZAKŁÓCONY

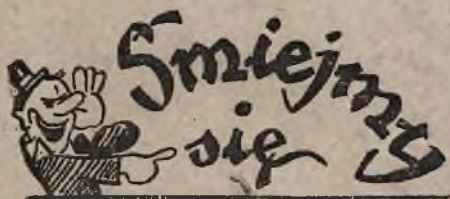
Mimo obrotu sezonu sportowego, którego gonyi zakończeniem miały być liczne imprezy w czasie Świąt Bożego Narodzenia, okazało się, że kluby śląskie wykazując tym razem mało inicjatywy nie organizują do słowne żadnych zawodów o zasięgu ogólnopolskim. Jedynym ważniejszym wydarzeniem sportowym na terenie województwa był rewanżowy mecz Ruch — AKS, narazem zowany w ostatniej chwili. W pierwszy dzień Świąt, bojaka zamary zupełnie tak, że dopiero w drugie Święto odbyło się kilka meczy. Oto ich rezultaty:

Policyjny KS. — IFK. 9:3 (7:2), Ligocianka — Diana 11:1 5:0, GKS. Krosy (Chorzów) — Odra (Szarlej) 5:1 (3:1).

Z życia K. S. Brygada

Na ostatnim zebraniu członków wspierających KS. „Brygada” (Strzemieszyce) uchwalono zwrócić się do szeregu osób i prosić o przyjęcie godności opiekunów klubu, m. in. do: Dr. M. Białostockiego, Dr. Drożdża, Dr. Korzonka, Dr. Zysa, Dyr. Zysa, Dyr. Knuthego, Zawiad. Banaszkiewicz, Prok. W. Wójcicka, Nacz. Jeleni, Mg. Góreckiego, Wł. Kasprzyka, J. Dziuba, M. Miedziejewskiego, Ant. Dudy, K. cińskiego, L. Chojnackiego, Bretnera, C. szewskiego, Kaweckiego, Sobkowskiego, Janusa, Masareckiego, Gołcia, Barczyńskiego, i Gaszkiewicza.

Zebrań członków wspierających odbędzie się 27 bm. o godz. 10 rano. Na porządku dziennym znajduje się projekt statutu KS. „Brygada”.

NIEULECZALNA CHOROBA

Panowie Iksiński i Ypsyloński spotykają się w kawiarni:

- Coś pan taki smutny panie X?
- aMrtwił mnie żona
- Co jej jest?
- Cierpi na przemianę materji.
- To ją trzeba leczyć.
- Kiedy to nieuleczalne. Ona cierpi na przemianę materji na suknię. Co miesiąc kupuje nową.

HUMOR ANGIELSKI.

Premjer Baldwin jadąc autem do parlamentu, zauważył w pewnym momencie spacerującą grupę manifestantów, niosących wielki transparent z napisem: „Chcemy naszego króla!“ „Nie chcemy Baldwin!“

Premjer uśmiechnął się pobłaźliwie i powiedział do swego sekretarza:

- Tego samego zdania jest niewątpliwie pani Simpson.

wszystkie dzieci lubią JECOROL, gdyż jest bardzo smaczny i skuteczny. Stosowany od lat przeszło 35 zamiast trąnu, oddaje on rzetelną usługę zdrowiu, wzmagając apetyt, zwiększając wagę i wywołując znaczną poprawę stanu ogólnego.

JECOROL
BUKOWSKIEGO

LABOR. CHEM.-FARMAC. MAG. A. BUKOWSKI SUKCO, WARSZAWA

Do 500 zł. miesięcznie zarobią zdolni i pilni akwizytorzy ogłoszeń

Zgłoszenia codziennie w adm „Torpedy“ od godz. 16.30 — 17.30

KUPON Nr. 34

Uprawniający do bezpłatnej PORADY PRAWNEJ

Posiadacz 15 kolejnych po sobie następujących kuponów, otrzyma w administracji przekaz na bezpłatną poradę prawną u adwokata.

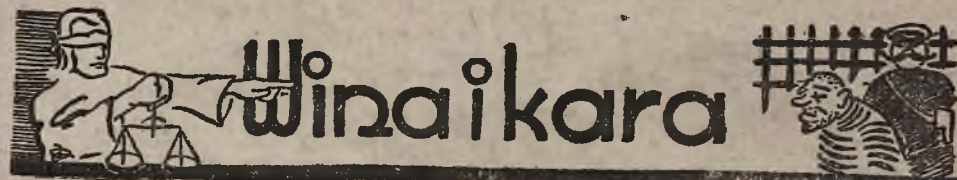
Miesięczny abonament „Torpedy“ z dostawą do domu zł. 1.50

Redakcja i Administracja: Kraków, Rynek Gł. 10. Tel. Nr. 103-73

Admin. czynna w godz. 10—13 i od 15.30—19. W niedziele i święta od 14.30—20.30. Redakcja przyjmuje interesantów od godz. 12—13 (prócz niedziel i świąt)

Ceny ogłoszeń:

Góra strona 400 zł., pół strony 200 zł., jedna czwarta str. 100 zł., jedna ósma str. 50 zł., jedna szesnasta str. 25 zł. — Gratulacje i kondolencje do 5 wierszy 4 zł. — Ogłoszenia ślubne i zaręczynowe 6 zł. — Podziękowania do 20 mm. w jednym łamie 6 zł. — Nekrologi do 50 mm. w jednym łamie 10 zł. — Drobne ogłoszenia za słowo 10 groszy. — Dla poszukujących pracy 5 groszy. — Pierwsza strona o 50 procent droższa. — Drobnych ogłoszeń nie przyjmuje się telefonicznie tylko wprost w Administracji i wyłącznie za gotówkę.

Smutna pomyłka

Przyjechał pan Władysław do miasta. Był to chłopak ze wsi, do swojskich ludzi więc zajechał. Wyniesł się bowiem Kowal czykowie przed czterema laty z jego rodzinnych stron. Do nich zajechał. Umówili cenę i zamieszkał.

Aczkolwiek był pan Władysław, jak to mówią jeszcze mleczakiem, bo to, że dzieńciwności lat niespełna liczył, ale pozostomil się z ludźmi w mlg.

Po tygodniu sprzedawał już na rogach ulic gazetki.

Wtedy właśnie sprawił sobie gospodarz, pan Franciszek Kowalczyk, nowy garnitur i pantofle. Z miejsca też zrodził się u pana Władysława zamiar. W najbliższą sobotę włożył ubranie swego gospodarza i pofrunął na narodową wieczornicę. Wyglądał tak uroczowo w tym przebraniu, że go święto poznała dziewczica, nimfa cud, z miejsca zabrała do domu.

U niej się na stałe rozlokował. I nie myślał nawet o tym, by zgłosić się do Kowal czyków po odbiór swego błyszczącego garnituru i przewiewnych pantofli.

Pan Kowalczyk miał odmienną naturę i zwrócił się do policji, aby mu ułatwiła

rendez-vous z jego nowymi rzeczami.

„Bo to — tłumaczył się — nazajutrz za raz spostrzegłem. Żona moja, niby Tekla, przystroiliła się do kościoła i czeka na mnie a tu ani śladu garderoby sprawionej, tylko lachy tego lachudry waszą i buciska dziarami świecą pod kamapą.

No i tak już ze dwa tygodnie do kościoła nie chodzimy, bo czekam.

A tu on nie przychodzi. Przez tego łobza za Boga w sercu nie mamy, no bo jak pnie komisarzu? Jakby panu tak galamurdur ktoś zwędził. Jak do kościoła poić się?

Stanął więc wczoraj pan Władysław Onuferko oskarżony, nie o utrudnianie pochożności Kowalczykom, ale o pospilitą kradzież.

Tłumaczył się, że ubranie i buciki zabrał przez pomyłkę. Brzmiało to tak prawdopodobnie, jakby nwiódl starą Kowalczykową, myśląc, że to Marlena Dietrich.

Sąd też, będąc zdania, że Marleny Dietrich nie można nawet w stanie alkoholiznego zamroczenia utożsamiać z wyżej wspomnianą Kowalczykową, ukarał Władysława Onuferkę za pospolitą kradzież garnituru i pantofli, na trzy miesiące z zawieszenie

UDA I TAJEMNICE CZARNEJ I BIAŁEJ MAGJI

Wywoływanie duchów i demonów. Każdy, kto chce wzbudzić sobą zainteresowanie w towarzystwie, może łatwo to uzyskać po przestudjowaniu naszego kursu magji, co jest obecnie dostępne dla wszystkich. Jak zdobyć męża, określać charakter i losy osób znajomych, przepowiedzieć wygraną na loterji, zdobyć czyjąś miłość, stać się niewidzialnym. Zadawać rany na odległość. Pozorna śmierć. Lustro magiczne. Przyspieszenie wzrostu roślin. Latający wagar! Tańczące jabłko! Gwarancja wyuczenia wszystkich sekretów zapewniona. Wysłałem 9 tomów z 478 sekret. i tajemnicami, z pięknymi ilustracjami za zł. 4.65, które się płaci przy odbiorze. — Adres: Polskie Wyd. „Magji“, Warszawa, Leszno 60-47 D.A.

PHILIPS STEREOFONICZNY SUPER 456A

o 7 wysokosprawnych obwodach wyposażony w najnowsze urządzenia techniczne na raty po zł. 28.40 mies.

Dozbroić! Polskę na morzu.

RHEUMOL DO WCIERANIA NRZECIÓW REUMATYZMOWI

KOLPORTERZY zostaną zaraz przyjęci na dobrych warunkach

ZGŁASZAC SIĘ: „Torpeda“, Kraków Rynek Gł. 10 w godzinach od 15.30 do 16.30.

Roznosiciele i roznosicielki gazet po kioskach

za wysoką prowizją zostaną od zaraz przyjęci.

Zgłoszenia codziennie od godziny 17 — 18 w Administracji „Torpedy“ w Krakowie, Rynek Główny 10.

POLONIA

OSTRZA

NAJLEPIEJ KUPISZ, SPRZEDASZ, WYNAJMIESZ LOKALE, ZNAJDZIESZ POSADĘ I T. P.

PRZEZ DROBNE OGŁOSZENIE W „TORPEDZIE“, które czytają dziesiątki tysięcy ludzi. Ceny ogłoszeń wyszczególnione poniżej.

DROBNE OGŁOSZENIA

WOLNE POSADY

POTRZEBNY SAKSOFONISTA, pierwszorzędny alt, zaraz. — Złozszenia „Torpeda“ pod „Jolly Band“.

RÓŻNE

OLBRZYMI DOCHÓD osiągną zdolni agenci — organizatorzy przy sprzedaży bezwzględnie pokupnych artykułów. Pisemne zgłoszenia pod „Egzystencji“ do administracji „Torpeda“ Kraków Rynek Główny 10.